

APORTACIONS DEL GRUP PARLAMENTARI MÉS A L'ESBORRANY DE PLA D'OCUPACIÓ DE LES ILLES BALEARS 2013-2018

9 de desembre de 2013

I. Diagnosi

No compartim la diagnosi perquè parteix d'una anàlisi totalment dependent del discurs del Govern, amb manca de rigor a l'hora de plantejar accions. Si erram el diagnòstic, també s'errarà amb les propostes.

No es pot lligar la baixada de l'atur registrat amb una millora del mercat de treball i, molt manco, amb creació d'ocupació. Els registres de l'atur baixen perquè:

1.- Encara estem immersos en un procés d'immigració de persones estrangeres i de locals -especialment joves- que abandonen el nostre mercat laboral davant la manca d'expectatives d'oportunitats laborals.

2.- Hi ha un cert retorn de persones joves al sistema escolar.

3.- S'incrementa el fenomen de "l'atur desanimat", és a dir aquelles persones que no renoven la demanda perquè el SOIB no els ofereix cap oferta de treball. Normalment les persones "aturades desanimades" són aquelles que acaben les prestacions de desocupació.

No es pot lligar un resultat positiu en afiliacions a la Seguretat Social a una frenada en la destrucció d'ocupació, ni molt manco amb la creació de llocs de treball. Qualsevol anàlisi comparativa de les afiliacions a la Seguretat Social s'ha de fer tenint en consideració el creixement en els darrers anys de les afiliacions a temps parcial i per tant, per saber si s'ha frenat la destrucció d'ocupació (o si hi ha pel contrari creació de llocs de feina) les comparacions s'han de fer en termes homogenis, és a dir amb l'equivalència de llocs de treball a temps complet.

Val a dir que aquesta consideració és una qüestió perfectament assumida pels organismes oficials. A tall d'exemple a la informació del INE sobre la Comptabilitat Nacional del tercer trimestre de 2013, s'afirma: "*L'ocupació, mesurada en termes de llocs de treball equivalents a temps complet, disminueix el seu decreixement anual en set desenes, fins al -3,2%. Aquesta taxa anual suposa la reducció de 522.000 ocupacions netes a temps complet en un any.*"

MÉS GRUP PARLAMENTARI

No es pot diagnosticar un mercat laboral sense tenir en compte l'evolució dels “treballadors i treballadores pobres”, és a dir d'aquelles persones que tot i tenir un treball legal remunerat, el salari anual no supera el llindar de risc de pobresa.

De la mateixa manera, no es poden associar les xifres d'autònoms de forma directa a un dinamisme empresarial ni a cap revifada emprendedora. Aquestes xifres amaguen, en moltes ocasions, una dinàmica infernal de pressurització del mercat laboral amb la proliferació dels “falsos autònoms obligats” i de Treballadors Autònoms Econòmicament Dependents.

Finalment, tampoc no es pot mesurar la situació del mercat de treball sense una acurada investigació de:

- **L'atur de llarga durada** i de les persones anomenades “inocupables” (Persones en atur de llarga i de molta llarga durada, sense formació ni habilitats, majors de 45 anys...).
- **L'estacionalitat** del mercat laboral illenc i la possible extensió abusiva de la figura contractual de **Fixos Discontinus** a tots els sectors econòmics, més enllà del turisme.

En aquestes alçades de segle XXI, i després dels danys causats per l'*austericidi* dels darrers anys, en opinió del Grup MÉS, qualsevol diagnosi del mercat laboral ha de contemplar aquestes qüestions, si més no, com a hipòtesis a corroborar o no. **Si no compartim el fet que el bucle atur-pobresa-precarietat marca la realitat quotidiana de milers de persones i famílies a les Illes Balears, i que aquesta és la prioritat a combatre, serà difícil que encertem en les receptes.**

És una vertadera llàstima que una anàlisi d'aquesta transcendència no pugui ser elaborada pel **Consell Econòmic i Social de les Illes Balears** que, abans de ser suspès *sine die* pel Govern, havia donat exemple de capacitant de consens i rugositat en aquests assumptes.

II. Propostes

1. Pel dèficit d'inversions estatals i la balança fiscal que patim, les Illes Balears tenim dret a una major i avançada inversió de fons per incentivar l'ocupació dels nostres joves. Per tant, correspon al Govern de l'Estat que les Illes Balears siguin pioneres en la implantació de la iniciativa europea de la **GARANTIA JUVENIL D'OCUPACIÓ**¹.

¹ Més informació sobre la garantia juvenil d'ocupació:

MÉS GRUP PARLAMENTARI

D'entrada, i més enllà de les accions concretes que pugui implicar aquest objectiu, significa que les Illes Balears poguem rebre més recursos a més dels 30 milions d'euros previst al Pla d'Ocupació, dels 1.500 milions d'euros que corresponen a Espanya en funció del Pla d'ocupació jove a nivell d'Unió Europea.

2. Cal un acord amb els agents socials i les administracions insulars i municipals per garantir el dret a l'orientació professionals a les persones en atur i en actiu.

No és de rebut que el SOIB tenguí un paper testimonial fins i tot en l'elaboració del Pla d'Ocupació que ara discutim, ni en les polítiques actives de generació d'ocupació a la CAIB, de la mateixa manera que el fet que només un 1,2% de persones inscrites al SOIB hagin trobat feina el 2012 a través del nostre Servei d'Ocupació és un clar indicador que l'eina és molt millorable, sobretot pel que fa a l'orientació i les accions d'ocupabilitat que li atorga el pla.

3. Calen noves polítiques d'impuls a l'economia productiva, que diversifiquin i que generin ocupació digna, més enllà del marc de desregulació global i l'afavorit per les polítiques del Govern:

- i. Posar en marxa els **Plans d'Obres i Serveis** de cada Consell Insular.
- ii. **Impulsar l'economia social i el cooperativisme**, que tenen un gran potencial a les nostres Illes, començant pel tercer sector social.
- iii. Engregar una **nova política d'emprenedoria** dirigida als emprenedor/es innovadors i adaptada al territori, de manera especial als projectes emprenedors a l'àmbit rural, desplegant propostes que no requereixen gaire en finançament però sí en implicació de les administracions a nivell d'intermediació, com ara la creació de bancs de terres que facilitin l'accés dels joves al camp.
- iv. Qualsevol modificació en la **legislació comercial** ha de ser prèviament pactada amb les patronals del petit comerç, greument afectat per la proliferació de grans superfícies en els darrers temps.

MÉS GRUP PARLAMENTARI

- v. Posar en marxa un marc per avaluar les possibles **polítiques d'aliances empresarials**. Una demografia amb excés de PIMES i micro-empreses resulta ser un factor de manca de competitivitat, ja que aquesta estructura no pot absorbir el gruix de les xifres històriques de persones desocupades que tenim en aquests moments.
- vi. Dotar pressupostàriament el **Pla d'Energies Renovables** de les Illes Balears, que s'hauria de vincular a la generació de feina en un sector com és el de la construcció que concentra el gruix de l'atur de llarga durada, incloent accions coordinades en matèria de rehabilitació amb eficiència energètica i promoció de les energies netes i l'autoconsum.
- vii. Creació d'un fòrum per impulsar l'economia i les indústries de la **cultura**, com s'està començant a fer amb el cinema.
- viii. Urgentment s'ha de pactat un **Pla de la Indústria Balear**, un dels puntals de la necessària diversificació econòmica. No pot ser que tanquin les poques indústries que queden a les nostres Illes, l'administració autonòmica ha de passar a l'ofensiva, en opinió del Grup MÉS.
- ix. Apart de la diversificació, pensam que cal una **especialització terciària positiva**, que passa per invertir i planificar en R+D+i, una especialització que ara per ara només es dona en serveis avançats d'alt valor afegit i contingut tecnològic o de coneixement. El Govern ha de fomentar les NTI i els serveis de R+D+i a les empreses, ja que a diferència del sector serveis convencional, genera llocs de feina més estables i de qualitat. El Pla de Ciència pot servir com a marc d'aquestes actuacions, que han de contemplar una aposta ferma amb la gestió del talent en formació de personal investigador i contractació de personal doctor perquè s'incorpori al sistema de ciència i tecnologia, sobretot potenciant la seva incorporació al sector empresarial incrementant el pressupost actual que ha anat decreixent en els darrers anys.
- x. És imprescindible un pla coordinat i consensuat amb els agents socials **contra l'economia submergida** a les nostres Illes, que es situa entorn al 20% del PIB.